

Використання пісенного текстового матеріалу на уроках англійської мови

Кожний творчо працюючий учитель постійно шукає відповіді на запитання “Як урізноманітнити процес навчання? Як зробити урок ефективним? Як зацікавити учнів?” Враховуючи прогресуючу деградацію суспільства, не можна обійти увагою і цілу низку морально-духовних проблем: “Як сформувати в дитині “людське єство”? Як повернути її обличчям до своєї сім’ї, родини, до свого коріння?”

У цій статті ми спробуємо об’єднати дві проблеми, навчальну і виховну, в єдине ціле і показати, як англійська мова може допомогти дати відповіді на вище поставлені запитання.

Комунікативний підхід до навчання іноземної мови (ІМ) вимагає від учителя створення атмосфери співпраці з учнями, активної їх участі у процесі навчання на уроці, коли діти охоче висловлюють свої думки, роблять висновки і пропонують свої варіанти вирішення складних життєвих проблем. Навчальний матеріал на уроці має бути максимально наближеним до реального життя учнів, до проблем, що їх цікавлять, і види діяльності мають бути природними. Одним із прийомів, що відповідає таким вимогам, є використання англійських пісень на уроках, адже у дітей підліткового віку підвищений інтерес до популярної музики, особливо до пісень сучасних англійських та американських груп, бо вони багато часу приділяють саме прослуховуванню музики і пісень.

Пісня є унікальним жанром, який поєднує в собі поезію і музику. Використання пісень сприяє створенню вербального і невербального фону для уроку ІМ. Пісні мають свій власний світ відчуттів та емоцій, вони змушують слухача реагувати таким чином, ніби пісню співають особисто для нього. Пісні здатні викликати сильні емоційні асоціації, пов’язані з людьми, подіями чи місцями. Пісні можна використовувати для створення сприятливої атмосфери у класі, подачі лексики, ознайомлення з особливостями культури і, що не менш важливо, для виховання особистості.

Пропонуємо добірку англійських пісень, які, окрім суто навчального значення, мають глибокий духовний вплив на характер стосунків у сім’ї учнів. Охарактеризуємо пісні з точки зору висвітлення їхніх виховних можливостей.

1. **“She’s leaving home”** (“Вона йде з дому”) у виконанні “Бітлз”. Ця пісня розповідає про переживання батьків, чия дочка покинула рідну домівку через непорозуміння між ними. Батьки не розуміють, чому це сталося, адже, на їхню думку, вони віддали їй усе, що мали, а вона не

оцінила цього. Дочка не відчувала розуміння з боку батьків, адже потреби майже дорослої людини і маленької дитини відрізняються. Пісня має надзвичайний виховний підтекст: в ході обговорення її змісту учні пропонують різні варіанти налагодження стосунків у сім’ї, а це означає, що вони зможуть використати їх і в реальних життєвих ситуаціях.

2. **“Father and son”** (“Батько і син”) у виконанні Кета Стівенса. Пісня через розмову батька й сина в черговий раз показує, що проблема конфлікту поколінь існує, що вона є вічною і тільки “камені спотикання” (проведення вільного часу, стиль одягу, вік одруження) можуть змінюватися. Це є приводом для роздумів і стимулом для моделювання варіантів виходу із ситуації.

3. **“Daniel”** (“Даніель”) у виконанні Елтона Джона. Ця пісня показує переживання хлопця, чий старший брат покидає сім’ю і навіть країну через певну душевну травму. Що саме сталося у цій сім’ї, не повідомляється, але це і дає привід для роздумів та обговорення. Знову ж таки, моделюючи ситуацію і пропонуючи свій варіант розвитку подій, учні забезпечують собі моральну підтримку у подібних ситуаціях реального життя.

4. **“My father’s son”** (“Син свого батька”) у виконанні Джо Кокера. Це досить позитивна пісня, яка доводить, що багатьох помилок у житті можна було б уникнути, якби діти вчасно дослухалися до порад своїх батьків. Адже герой цієї пісні припускався тих же самих помилок, яких колись не зміг уникнути його батько. Основною думкою цього твору є повага до батьків, що є дуже актуальною проблемою в наші дні.

5. **“N’oubliez Jamais”** (“Не забудь”) у виконанні Джо Кокера. Пісня, що описує наближені до ідеальних стосунки у сім’ї, коли і батько, і мати розуміють, що вони з сином різні покоління і кожен з них співає “свої пісні”, але наступне покоління пам’ятає і поважає цінності попередніх поколінь. Ця пісня подає чудовий приклад для майбутнього, адже кожна молода людина створює свою сім’ю і, на жаль, дуже часто повторює помилки своїх батьків при вихованні власних дітей.

Обговорення з дітьми сюжетів пісень дозволило виявити їх виховний потенціал.

Наведемо приклади фрагментів уроків з використанням пісень, мета яких – розвиток умінь аудіювання пісенного тексту. Перші два фрагменти можуть бути використані для збагачення лексичного запасу. Наступні два – для вдосконалення граматичних навичок учнів.

Фрагмент 1

Father and son

- Father:** It's not time to make a change,
Just relax, take it easy.
You're still young, that's your fault,
There's so much you have to know.
Find a girl, settle down,
If you want you can marry.
Look at me, I am old, but I'm happy.
I was once like you are now, and I know that it's not easy,
To be calm when you've found something going on.
But take your time, think a lot,
Why, think of everything you've got.
For you will still be here tomorrow, but your dreams may not.
- Son:** How can I try to explain, when I do he turns away again.
It's always been the same, same old story.
From the moment I could talk I was ordered to listen.
Now there's a way and I know that I have to go away.
I know I have to go.
- Father:** It's not time to make a change,
Just relax, take it easy.
You're still young, that's your fault,
There's so much you have to know.
Find a girl, settle down,
If you want you can marry.
Look at me, I am old, but I'm happy.
- Son:** All the times that I cried, keeping all the things I knew inside,
It's hard, but it's harder to ignore it.
If they were right, I'd agree, but it's them you know not me.
Now there's a way and I know that I have to go away.
I know I have to go.

Tasks

- 1. What differences are there between your generation and your parents' generation in your society? Think about these things:**
 - a) tastes in music/clothes
 - b) attitudes to work and money
 - c) attitudes to marriage
- 2. Listen to the song. Who do you think said these things, the father or the son?**
 - 1) It's not time to make a change.
 - 2) You're still young, that's your fault.
 - 3) Find a girl, settle down.
 - 4) But take your time, think a lot.
 - 5) For you will still be here tomorrow, but your dreams may not.
 - 6) How can I explain, when I do he turns away again.
 - 7) From the moment I could talk I was ordered to listen.
 - 8) Now there's a way and I know that I have to go away.
 - 9) Just relax, take it easy.
 - 10) There's so much you have to know.
 - 11) If you want you can marry.
 - 12) Look at me, I am old but I am happy.
 - 13) If they were right, I'd agree, but it's them you know not me.
 - 14) I know I have to go.
- 3. Listen to the song again. Answer the questions.**
 - 1) What do you think the situation in the family is? Why do you think the son wants to go away?
 - 2) What is the father's advice?
 - 3) How do you think both of them feel?

Фрагмент 2

Daniel

Daniel is travelling tonight on a plane,
I can see the red tail lights heading for Spain,
Oh, and I can see Daniel waving goodbye,
God, it looks like Daniel, must be the clouds in my eyes.
They say Spain's pretty, though I've never been,
Well, Daniel says it's the best place he's ever seen,
Oh, and he should know he's been there enough,
Lord, I miss Daniel, oh I miss him so much.
Oh, Daniel my brother, You are older than me,
Do you still feel the pain of the scars that won't heal?
Your eyes have died, but you see more than I,
Daniel, you're a star in the face of the sky.

Tasks

1. Circle the correct answer:

- 1) Daniel is the singer's
 - brother
 - friend
 - father
- 2) Daniel is going to
 - America
 - Britain
 - Spain
- 3) Daniel thinks the country is the ... place in the world.
 - worst
 - most boring
 - best
- 4) Daniel is travelling tonight on a
 - train
 - plane
 - boat
- 5) The singer
 - is happy that Daniel is leaving
 - does not care about
 - misses Daniel

(Key: 1 – brother; 2 – Spain; 3 – best; 4 – plane; 5 – misses Daniel)

2. Order the lines:

- 1) God it looks like Daniel, must be the clouds in my eyes.
- 2) Oh and he should know he's been there enough,
- 3) Oh and I can see Daniel waving goodbye,
- 4) They say Spain's pretty, though I've never been,
- 5) Lord I miss Daniel, oh I miss him so much.
- 6) I can see the red tail lights heading for Spain,
- 7) Well Daniel says it's the best place he's ever seen,
- 8) Daniel is travelling tonight on a plane.

(Key: 8, 6, 3, 1 – verse 1; 4, 7, 2, 5 – verse 2)

3. Find the mistakes

Oh Daniel my brother, you are younger than me, _____
Do you still tolerate the pain of the scars that won't heal?

Your eyes are dead, but you see more than I, _____
Daniel you're a planet in the face of the sky _____

(Key: younger – older; tolerate – feel; are dead – have died; planet – star)

4. Describe Daniel

Task A. Answer the questions about Daniel as you imagine him.

- 1 How old is Daniel?
- 2 What does he look like?
- 3 What is his favourite food/colour/kind of music ...?
- 4 Where does he live?
- 5 Does he live alone?
- 6 Why does he like Spain?
- 7 When did he first go to Spain?
- 8 What's his job?
- 9 What does he usually do at the weekend?
- 10 What sports does he play?
- 11 Does he play any musical instruments?
- 12 How often does he go to the cinema?
- 13 What kind of books does he like?
- 14 What about his character? Is he usually happy? Is he shy?
- 15 Do you like Daniel? Why/why not?

Task B. Make up your own story about Daniel.

Daniel is _____ years old and he's got _____ hair and _____ eyes. He's _____ metres tall. He usually wears _____, but sometimes he wears _____. At the moment he's wearing _____. He lives in a _____ in _____. He lives with _____. He works _____, he _____ his job. His favourite colour is _____. _____ is his favourite food and _____ is his favourite drink. He also likes _____. The film he likes best is _____. He likes _____ music and his favourite _____ is _____. In his free time, he usually _____. Sometimes he _____, but he doesn't often _____ and he never _____. In summer, he _____ and in winter he _____. He plays _____ very well and he can also _____. He enjoys _____, but he prefers _____. He quite likes _____.

5. Speak on the following.

- 1) How does the singer feel about his brother?
- 2) Why do you think Daniel is going away?
- 3) What do you think might have happened in the family?

ФРАГМЕНТ 3

N'oubliez jamais

1. Read Verse 1 of the song and choose and circle the right variant from the given on the right:

Papa, why 1 ___ play all the same old songs?
 What 2 ___ say with the melody?
 "Cause down in the street something 3 ___ going on,
 There 4 ___ a brand new beat and a brand new song.
 "In my life there 5 ___ so much anger,
 Still I 6 ___ no regret.
 Just like you I 7 ___ such a rebel
 So, dance your own dance and never forget."

1. you / do you / are you
2. you / do you / have you
3. is / are / has / have
4. is / was / has / do
5. does / was / were
6. is / am / do / have
7. is / was / were / has

Listen to the first verse and check yourself.

(Key: 1 – do you; 2 – do you; 3 – is; 4 – is; 5 – was; 6 – have; 7 – were)

2. Look at the refrain. The words are typed without spaces between them. Separate them.

<i>N'oubliez jamais</i>	(N'oublies jamais)
<i>I heard my father say</i>	(I heard my father say)
<i>Every generation has its way</i>	(Every generation has its way)
<i>I need to disobey</i>	(I need to disobey)
<i>N'oubliez jamais</i>	(N'oublies jamais)
<i>It's in your destiny</i>	(It's in your destiny)
<i>I need to disagree</i>	(I need to disagree)
<i>Rules get in the way</i>	(Rules get in the way)

Listen to the refrain and check yourself.

3. In each line find the word that has the wrong position and put it in the appropriate place.

Mama, why do you to dance the same old songs? (you dance to the (only harmony))
Why harmony do you sing only? (is going on)
"Cause down in the street is something going on, (brand new beat and brand new song)
There is a new brand new beat and a brand song.

She said:
"There in my heart is a young girl's passion, (In my heart there is)
For a long life to wait (for a life long)
And someday soon someone's will haunt you smile. (someone's smile will)
So, sing your own and never forget song." (your own song and)

What this is game? (What is this)
Searching love for affair (searching for love affair)
It all is the same. (it is all the same)
One of these days will say you (days you will say)
That will love be the cure. (love will be)
So I am not sure. (I am not so sure)

Listen to the Verses 2 and 3 and check yourself.

4. Choose the answers to the following questions:

1. How many people are talking in the song?
a) 2; b) 3; c) 4; d) more
2. What is the point of the misunderstanding between the parents and the son?
a) music; b) dances; c) games; d) generation gap
3. Which of these statements in your opinion represent(s) the idea of the song best?

Prove your choice.

- a) parents and children belong to different generations with different ways of life, and the older generation should keep it in mind;
 - b) parents and children belong to different generations with different ways of life, and they both should accept it;
 - c) it shouldn't be surprising that the music of younger generation is not comprehensible to their parents;
 - d) young people never accept the way of life of their parents;
 - e) every generation is unique in its own way, but they all have much more in common than they think.
4. Both parents ask their son to keep something in mind. What exactly do they want him not to forget?

Possible answers: 1 – b; 2 – d (generation gap, the son's unwillingness to accept the parents' past); 3 – a, b, d; 4 – His past, his roots embodied in his parents; his own principles and his present way of life when he grows older; his reluctance to understand his parents that might lead to conflicts with his own children.

З.В.Поленок (Київ)